

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 03 Kasım 2025

Sayı : 14877

36007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Aile planlaması, bireylerin ve ailelerin sağlık, sosyoekonomik ve psikolojik koşulları doğrultusunda çocuk sahibi olma kararlarını özgürce verebilmelerini sağlayan temel bir halk sağlığı hakkıdır. Türkiye'de son yıllarda doğurganlık oranlarındaki değişim, ekonomik koşullar, eğitim düzeyi ve toplumsal cinsiyet rolleri aile planlaması politikalarının yeniden ele alınmasını gerektirmektedir.

Öte yandan, evlilik desteği adı altında yürürlüğe konulan bazı teşvik ve fonların uygulanmasında bölgesel eşitsizlikler, erişim güçlükleri ve sosyoekonomik dengesizlikler dikkat çekmektedir. Özellikle genç çiftlerin ekonomik nedenlerle evliliklerini erteledikleri veya desteklerden yararlanamadıkları yönündeki iddialar kamuoyunda sıkça gündeme gelmektedir.

Anayasa'nın 41. maddesi uyarınca devletin "ailenin korunması ve çocuk haklarının gözetilmesi" yükümlülüğü kapsamında, aile planlaması ve evlilik desteklerine ilişkin uygulamaların şeffaf ve adil biçimde yürütülmesi toplumsal refah açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye genelinde aile planlaması hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak amacıyla son beş yılda hangi yeni uygulamalar hayata geçirilmiştir?
- 2- Ücretsiz doğum kontrol araç ve yöntemlerine erişim sağlayan sağlık kuruluşlarının illere göre dağılımı nedir?
- 3- Türkiye'de 2020-2025 yılları arasında aile planlaması hizmetlerinden yararlanan kadın ve erkeklerin sayısında nasıl bir değişim olmuştur?
- 4- Aile planlaması hizmetlerinde bölgesel veya sosyoekonomik farklılıklar tespit edilmiş midir? Bu farkların giderilmesi için hangi politikalar planlanmaktadır?
- 5- "Evlilik desteği" ve "evlilik kredisi" programlarından bugüne kadar kaç çift yararlanmıştır? Bu desteklerin illere göre dağılımı nedir?
- 6- Bu destek programlarından yararlanan çiftlerin gelir düzeyi, yaş aralığı ve eğitim durumu nedir?
- 7- Evlilik desteği kapsamında verilen kredilerin geri ödeme oranı nedir? Ödemelerde aksama yaşanan durumlarda hangi sosyal politika önlemleri uygulanmaktadır?
- 8- Aile planlaması politikaları ile evlilik desteklerinin entegrasyonu yönünde Bakanlığınızın yeni bir stratejik planı bulunmakta mıdır?
- 9- Türkiye'de genç nüfusun ekonomik nedenlerle evliliği erteleme oranı hususunda bir tespit çalışması yapıldı mı? Yapıldıysa da bu çalışmadaki elde edilen oranlar nedir? Oranlara göre yeni sosyal destek projeleri planlanmakta mıdır?
- 10- Aile planlaması ve evlilik destek programlarında sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerle iş birliği yapılmakta mıdır?

4428551